

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 80 — Štev. 80

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 23, 1942 — ČETRTEK, 23. APRILA, 1942

VOLUME L — LETNIK L.

ZA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate...
2c
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(izveniš sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

NEMCI STRELJAJO TALCE

VČERAJ SO NEMCI V PARIZU ZOPET VSTRELILI BILO ZARADI SABOTAŽE IN ZARADI NAPADOV TALCEV. — Včeraj je bilo naznanjeno, da je bilo vstreljenih 15 talcev, eno prejšnje poročilo pa je naznanilo neznano število usmrčenj.

Obenem pa je bilo tudi naznanjeno, da bo moralo umreti 115 talcev, ako napadalec na vojake in sabotažniki niso izročeni nemškimi zasednim oblastim, in sicer jih bo danes vstreljenih v Rouenu 80, ker je bil iztirjen nemški vojaški vlak in je bilo ubitih 44 vojakov, v Parizu pa bo 26. aprila vstreljenih 15 talcev, 29. aprila pa 20.

Iz Rouena bo danes deportiranih 1000, iz Pariza pa jih bo 500 posklanih v delavska taborišča v vzhodni Evropi.

Smrtne obsodbe podpisuje vojaški podgovernor v zasedeni Franciji general Ernst von Schaumburg.

FRANCOSKI DIPLOMATI ODPSTOPAJO

Ker se je francoska vlada v Vichyju vklonila Hitlerju in ker je Pierre Laval stopil na čelo vlade, je pri poslaništvu v Washingtonu več visokih uradnikov odstopilo. Svoj odstop je včeraj poslaniku Gastonu Henry-Hayeu naznanilo pet uradnikov in sicer:

Leon Marchal, poslaniški svetnik; Baron James Baeyens, prvi tajnik poslaništva; podkonzul Andre Fiot; Etienne Burin des Roziers, atašej; Charles Benoit, ravnatelj urada za šifrirano pisavo.

Benoit in Fiot sta bila v Ameriki nad 20 let, vsled česar je bilo mogoče pričakovati, da se bosta odpovedala svoji službi, toda odstop Marchala in barona Baeyensa je zelo znatilen.

Vsi štirje uradniki so odstopili samo iz protesta, ker je Laval prevzel vodstvo vlade. Časnikarji, ki so vprašali v poslaništvu, so prejeli prijazna pojasnila.

Uradniki v Washingtonu kažejo veliko zadovoljstvo nad tem, da so najvišji uradniki pri francoskem poslaništvu skrajno nezadovoljni z izpremembo v francoski vladi. Splošno mnenje je naslednje: — "Ako celo diplomati, ki jih je vlada sama izbrala, ne morejo prebaviti sramotne kapitulacije, kaj pa naj o tem misli francoski narod?"

In po vsem Washingtonu se je razširilo upanje in prepričanje, da se francoski narod, ne glede na to, kaj bo delala vlada, ne bo pokoril nemškemu poveljem in ultimatom in bo lojalno podpiral združene narode, kadarkoli odpro drugo fronto v zapadni Evropi.

Barona Baeyensa ni bilo mogoče najti niti v poslaništvu,

niti v njegovem stanovanju, toda Marchal je naravnost rekel, da je rajše odstopil, kakor pa bi služil pod nemškim blapcem.

"Lavalu so Nemci določili," je rekel, "da bo držal Francijo v pokorščini. Jaz pa ne morem pod povelji takega človeka služiti v francoski vnani službi."

Francoski generalni konzul v New Yorku Armand Marie Jacques d'Aumale je v svojem uradu rekel, da nima nikake izjave in da mora vse tozadevne izjave dati poslaništvu v Washingtonu.

V čakalnici pred uradom francoskega generalnega konzula stoji na straži newyorški policist, ki pa je rekel, da se tam nahaja vedno policist, odkar je padla Francija.

Jean Marcadet, trgovski atašej pri francoskem poslaništvu, ni hotel sprejeti časnikarskega poročevalca in mu je poslal sporočilo, da je v časopisih bral o odstopu štirih francoskih poslaniških uradnikov, da pa nima o tem ničesar povedati.

Samo moj firer ve...

Holandska podmornica je torpedirala nek nemški trgovski parnik ter vjela posadko s kapitanom. Nato pa je holandski poveljnik podmornice pričel izpraševati nemškega kapitana.

"Kako dolgo ste bili že na morju?" ga vpraša.

"To ve samo moj firer," odvrne Nemec.

"Kam ste bili namenjeni?"

"To ve samo moj firer."

In tako je nemški kazitan odgovarjal na vsa vprašanja. Slednjič pa ga holandski kapitan vpraša:

"Kdo pa je tvoj oče?"

"Samo moj firer..." je prišel, nato pa se je zavedel, da govori neumnost in je vskliknil: "Donnerwetter!"

Poškodovan tanker prišel

Včeraj je na kvarantinsko postajo pred newyorškim pristaniščem dospel argentinski tanker Victoria, ki ga je na vožnji zadel torpedo, ali pa je zadel ob plavajočo mino. Na krovu je bilo 39 moških posadke in kapitan ni niti vedel, ali je bil kdo ranjen.

Iz Washingtona je došel argentinski mornariški atašej kapitan Alberto Brunet, da izpraša poveljnika Victorije kapitana Felixa Salomone in da dožene, kaj je poškodovano tanker.

Tanker Victoria je odplul 12. marca iz Buenos Aires proti New Yorku in da bi ga vsaka oziška podmornica ali bojna ladja spoznala, da je nevtralen, je vozil ponoči popolnoma razsvetljen in pod argentinsko zastavo.

15 FRANCOSKIH TALCEV. — V ENEM TEDNU JE NA NEMŠKE VOJAKE VSTRELJENIH NAD STO

Commandos v akciji

Včeraj zjutraj so angleški commandos napadli francosko obal v bližini Boulogne ter so pregnali Nemce, ki so stržili obrežje, po dveh urah pa so se zopet umaknili.

Vojno poveljstvo naznanja, da so Commandos po napadu na St. Nazaire letali nad francoskim obrežjem ter preiskovali nemške obrambne postojanke in nabirali vojaške informacije.

V uradnih krogih v Londonu je še vedno mnogo govorjenja o morebitnem vpadu ameriških in angleških armad v Francijo in uradno je bilo sporočeno, da Nemci v Franciji zelo utrjujejo razne kraje, kjer pričakujejo vpad.

Na zahtevo mnogih poslancev, da naj Anglija bolj tesno sodeluje z Rusijo in da se naj odpre v Evropi nova fronta, je v lordski zbornici lord Selborne v imenu vlade rekel, da

je bilo mnogo razpravljano o vpadu v Francijo ob času obiska generala Georgea C. Marshalla, šefa ameriškega generalnega štaba v Londonu.

Lord Selborne je priznal, da bi bil tak vpad v zvezi z rusko fronto velikega pomena, toda o tem se morajo dogovoriti London, Washington in Moskva.

Ministrstvo za gospodarsko vojno je naznanilo, da se Nemci tako zelo boje napadov commandos, da so zasedli polovico francoskega pridelka cementa, da z njim gradijo utrdbne obale. Nemci porabijo nad milijon ton francoskega cementa za svojo obrambo.

BOJI NA FINSKEM

Ruska armada na Kareliji je dobila velika ojačenja, ter je takoj pri prvem napadu prebila finsko črto na dveh krajih. Finci, ki so hoteli zadržati Ruse za vsako ceno, so imeli velike izgube.

Kot pravi "Pravda", so Rusi s pomočjo tankov in artilerije prebili nemško črto na osrednji fronti in se polastili 40 utrjenih krajev.

Na skrajnem severu se Rusi poslužujejo daljšega dneva in so poslali v boj dve gorski diviziji, ki sta mirovali vso zimo. Rusi so na gore spravili svoje topove, ki so jih vleкли samojedski psi na saneh ter so pričeli streljati na nemške postojanke. Vnel se je ljut boj, ki je trajal tri dni, dokler ni bil v globoki soteski zajet bataljon nemških planinskih lovec.

Nato so Rusi prebili obrambo ter posamezne nemške oddelke napadli s stormoviki, ki so streljali na Nemce s topovi in strojnimi. Štirikrat so Nemci poskusili polastiti se izgubljenih postojank, pa vselej so bili vrženi nazaj.

ARETACIJE NA MADAGASKARJU

Na povelje Pierre Lavalu so pričele francoske oblasti na Madagaskarju v Indijskem oceanu ob vzhodni obali Afrike preganjati in zapirati "svobodne Francoze."

Odkar so prišli Japonci v Indijski ocean, je francoska policija na povelje nemškega gestapa aretirala več sto pristanev generala De Gaullea. Kdorkoli kaj reče proti Japoncem ali proti Nemcem, je takoj aretiran. Med aretiranimi je tudi tajnik generalnega gubernerja.

Generalni governor Madagaskarja je Armand Annet, ki je zvest sluga vlade v Vichyju in odreja aretacije de Gaullejevih pristanev. Višji uradniki so večinoma zvesti svoji vladi, nižji uslužbenci pa kažejo odločno naklonjenost do generala De Gaullea.

NACIJI IN TAJNA VOJNA NA BALKANU

Carigrad, 11. aprila. (The Christian Science Monitor, iz poročila g. Derek Patmore-a.)

"Po verodostojnih vesteh z Balkana so se narodi na Balkanu začeli dvigati proti surovim metodam Hitlerjevega Gestapo-a in zbirati v dobro organizirana tajna društva."

Jugoslovanska četniška organizacija je sama po sebi tajna družba, ki je organizirana po vsem jugoslovanskem ozemlju in celo v Beogradu, ki so ga zasedle nacističke čete, mladi rodoljubi prihajajo v zvezo z agenti generala Draža Mihajlovića in se vpisujejo v njegovo narodno vojsko.

Kvizlinški general Milan Nedić in nemške oblasti so napravili vse, kar je bilo mogoče, da bi zadušili četniško delavnost v Beogradu, a vse do sedaj so imena Mihajlovićevih agentov v Beogradu ostala tajna...

— Iz urada JIC.

Ameriški ujetniki na Japonskem

Japonsko vojaško poveljstvo na Filipinih je naznanilo, da je bilo do sedaj vjetih 62,600 ameriških in filipinskih častnikov in vojakov. Med temi je 13,600 Amerikancev, od katerih jih je 1600 v bolnišnicah, 52,000 pa je Filipincev.

Četniško delovanje v okolici Petrove Gore

Washington, v aprilu (JIC) — Tukašnji krogi so prejeli iz diplomatskih virov vesti o krvavi bitki med četniki in zasedno vojsko pri Petrovi gori v Hrvatski, kjer je na obeh straneh padlo mnogo sto vojakov. Isto poročilo navaja, da so četniki poglani na mnogih mestih v zrak železniško progo med Karlovcem in Petrinjo.

Požar na mehiški železniški postaji

V glavnem mestu Mehike je nastal velik požar na glavni železniški postaji. Škoda znaša več stotisoč dolarjev.

Cene bodo "zmrznjene"

Iz zanesljivega vira je prišlo poročilo, da bo vlada v namenu, da prepreči inflacijo, v torek razglasila, da bodo vse cene "zmrznjene" na podlagi višine v marcu.

Tovarniške cene, cene na debelo in cene na drobno bo razglasil administrator za cene Leon Henderson v torek.

Teden pozneje pa bo predsednik Roosevelt naznanil posebne odredbe, po katerih cen ne bo dovoljeno zvišati.

Zatem pa pride racijoniranje raznih potrebščin in za sedaj samo za sladkor in gorivo. Za sladkor bodo izdane nakaznice, na katere bo mogoče sladkor kupovati od 5. pa do 16. maja, in bo mogoče kupiti en funt sladkorja za vsako osebo v družini. Potem pa bodo izdane nakaznice v naslednjih dobah: od 17—30. maja, od 31. maja do 13. junija in od 14. junija do 27. junija.

Te nakaznice se bodo dobile po šolah.

Hoteli in restavracije bodo dobile samo polovico sladkorja, kot lansko leto, slaščičarne pa 70 odstotkov.

Racijoniranje gorilina v 17 vzhodnih državah pa pride v veljavo 15. maja in ga bodo privatni avtomobilisti dobili 2 in pol galoni do 5 galon na teden.

Urad za določevanje cen pa je naznanil, da bo to racijoniranje samo začasno in da bo prišlo splošno racijoniranje v veljavo okoli 1. julija.

Škof Berggrav zaprt

Škof Eivind J. Berggrav, priam norveške protestantske cerkve, je še vedno zaprt v neznanem kraju, četudi je bil izpuščen iz zapora v Bretvedtu.

Stockholmski list "Svenska Dagbladet" poroča, da mu ni bilo dovoljeno vrniti se v Oslo, kjer je sedež njegove škofije in da je na odredbo Quislinga v zaporu, kjer ni nikomur dovoljeno ga obiskati.

Njegova aretacija je bila vrhunec njegovega srditega boja proti Hitlerju in njegovim najetežem, ki so hoteli spraviti pod svojo oblast duhovno življenje na Norveškem.

KAKŠNA JE RUSKA FRONTA?

Nek časnikarski poročalec, ki si je z aeroplanom ogledal rusko fronto poroča, da je pokrajina naslednja: KAVKAZ: trda in suha zemlja pod gorkim soncem. POKRAJINA OB VOLGI, V JUŽNI UKRAJINI: trda, toda mrzli vetrovi ohlajajo sonce. VOLGA V GORENJI UKRAJINI: blato in voda. VOLGA NA OSREDNJI FRONTI: še sem pa tam nekoliko snega in ledu, ki pa se naglo taja. Samo na skrajnem severu in v okolici Leningrada se zima še drži in ravno tuljajo v teku največji boji.

Poročila z vzhodne fronte

Japonci so zopet vdrl v petrolejska polja v Burmi ter se zopet polastili Jenangjaunga, Kitajci pa, ki so bili prejšnji teden poslani, da pomagajo Angležem umakniti se iz pasti, zadržujejo Japonce, da se morejo Angleži umakniti proti severu.

Poročilo iz Burme pravi, da so Japonci z močnim protinapadom prisilili Kitajce, da so se umaknili in da so v teku boji v Jenangjaungu in njegovi okolici. Jenangjaung, ki se nahaja sredi petrolejskega polja, so Angleži pred tednom zažgali in v njem uničili vse petrolejske naprave, sedaj pa je že zopet v japonskih rokah.

Poročilo dalje pravi, da so se umaknili čez reko Pinčang, nekaj milj severno od Jenangjaunga, toda izgubili so nekaj vojakov in vojnega materijala. Ko so se Japonci prvič polastili Jenangjaunga, s o Angležem zaprli pot za umik proti severu, nakar so Kitajci pod poveljstvom generala Stillwella vdarili s severa, odprli Angležem pot in so Japonce pregnali iz mesta.

Amerikanci na Panaju se umikajo

Vojni department naznanja, da se Amerikanci in Filipinci na otoku Panayu bore proti mnogo močnejšim Japoncem in da so bili primorani umakniti se v gorati pokrajini okoli Lambunau.

Japonci tudi napadajo ameriške postojanke v Antique, v zapadni provinci Panaya in vse kaže, da Japonci silijo sedaj proti otoku Negrosu, nad katerega so že prileteli poizvedovalni aeroplani.

Japonska postojanka bombardirana

General MacArthur naznanja iz svojega glavnega stana, da so avstralski in ameriški aeroplani napadli japonsko postojanko v Rabaulu in je pričelo več vojaških poslopij goleti. Izstrelili so tudi štiri japonske aeroplane, ki so napadli Port Moresby na Novi Guineji.

VESTI IZ "NEODVISNE"

Poroča Jugoslovanski Informacijski Center v New Yorku:

Dne 26. februarja je govoril na radiu v "saboru" maršal Kvaternik in izjavil, da je on v zadnjih 800 letih prvi hrvatski "vojni minister." Potem je nadaljeval: "Ustvarjenje naše vojske je bilo mogoče samo s podporo naših velikih zaveznikov, zlasti 'firerja' in duce-a..."

Delegacija Pavelićeva 'saborn', v kateri sta tudi predsednik Dosen in zunanji minister Lorković, je obiskala nemškega poslanika in mu izročila tople pozdrave in želje za Hitlerjevo zdravje in bodočnost nemškega imperija. Potem je delegacija obiskala italijanskega poslanika, ki ga hrvatski tisk imenuje 'ambasador'...

'Poglavnik' Pavelić je pri proslavi obletnice vkorakanja nemških čet v Zagreb odlikoval maršala Goeringa z najvišjim hrvatskim odlikovanjem in mu zraven še poslal brzojavno čestitko...

Hrvatski Pavelićev tisk imenuje četnike 'komunisti' in pravi, da so izvršili mnogo zločinov v bližini Petrove gore. Zdaj trdijo, da so jih razgnali in rešili narod pred 'komunističnim divjanjem'...

ponske aeroplane, ki so napadli Port Moresby na Novi Guineji.

Pri napadu na Rabaul na Britan otoku so letalci vzeli na cilj pristaniške naprave in vojaška poslopja in letalci so videli velike požare, ko so se vračali na svoje letališče.

RUSKI OSTROSTRELICI PREŽIJO NA NEMCE

Gorenja slika je bila v Ameriko poslana po radio in kaže ruske vojake v belih uniformah, ko skušajo pregnati Nemce iz neke vasi.

V VAŠI BLIŽINI JE ROJAK, KI NI ŠE NAROČEN NA SLOVENSKI DNEVNIK. — K OT ZAVEDNI SLOVENEK, ALI MU NE BI IZROČILI TO ŠTEVILKO V SVRHO, DA SE NAROČI?

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lupina, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za štiri leta \$18.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inostranstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1243

ITALIJANI RAZSTRELILI SPOMENIKE V LJUBLJANI

(Izvirno poročilo iz Ljubljane.)

Takoj po prihodu italijanske vojske so Italijani zahtevali odstranitev "srbskih" spomenikov v Ljubljani. Mislili so pri tem na spomenik kralja Petra I. pred magistratom, spomenik kralja Aleksandra v Zvezdi, njegov spomenik na Viču itd.

"Visoki Komisar" Grazioli je naročil mestnemu svetu ljubljanskemu, da spomenike odstrani. Tega pa ni storil naravnost, ampak po ovinkih. Ta korak je v popolnem skladu z italijanskim značajem in metodami, ki z njimi vladajo Lahji v "Provincia Lubbiana". Mestni svet ni smel omeniti, da je to naročilo prišlo od komisarja. Treba je bilo, da mestni svet naredi ta sklep "sam od sebe".

Italijani so torej hoteli imeti pri vsem tem "čiste roke." Grazioli se je hotel v Rimu pobahati, da Slovenci sami od sebe podirajo spomenike, brez vsakega pritiska od strani Italijanov. To bi bil za Lahe lep "dokaz", da so Slovenci proti Srbom.

Toda ljubljanski mestni svet se zahtevi Grazioli ni vdal. Tako so bili še v mesecu juliju vsi spomeniki na svojih mestih.

V prvi polovici julija se je vršila seja mestnega sveta. Nenačnoma se je pojavil na seji sam Grazioli, nenapovedan in nepričakovan. Seveda je prišel s pripravljenim govorom.

In njegov govor je energično zahteval odstranitev spomenikov, "srbskih" spomenikov. "Obljubil sem vam, da bom čuval slovenski jezik, slovenske sege in navade, nisem vam pa obljubil, da bom čuval spomenike srbskih kraljev." Od tu naprej je pa že malo popustil: "Najmanj, kar morem zahtevati, je to, da spravite spomenike vsaj v kak muzej."

Dodal je še: "Na Vidov dan se je zgodilo, da sta dve gospodični položili venec pred Aleksandrov spomenik. Obe sem dal takoj izgnati v Srbijo. Tako bo šel v Srbijo vsakdo, ki bi na podobno način kazal, da so mu ti spomeniki pri sre. Dam vam en mesec časa, da spomeniki izginejo."

Po tem govoru je mogočni mož odšel. Mesec julij je minil, spomeniki so pa še vedno stali na svojih mestih. Proti koncu meseca je še enkrat kategorično zahteval, da se spomeniki odstranijo. Mestni svet se še vedno ni vdal, zato je Grazioli odločil:

"Če nečete sami narediti tega, bom storil jaz."

Še isti večer so italijanski vojaki obkolili Zvezdo, kjer je stal spomenik kralja Aleksandra. Postavili so strojnice vse okrog, pripeljali vojaške avtomobile z orodjem in pričeli podirati spomenike. Ves prostor okoli spomenika so poprej ograjili z visokimi plankami, da ni mogel nihče videti, kako pada spomenik. Bil je iz bronu, delo slovenskega kiparja Dolinarja. Aleksandrov kip sam so razbili, podstave pa razstrelili. Z delom so pričeli ponoči, trajalo je pa nekaj dni in ves čas je bila Zvezda zastražena s strojnici.

Kip kralja Petra pred magistratom je bil iz podpeškega mramorja. Tega so razstrelili. Ljudje so se ustavljali tam okoli in pobirali koščke kamna, da si jih hranijo za spomin. Italijani so pa padali po njih, odvezemali jim kamenčke in jih po vrhu se kaznovali.

Razburjenje ljudstva je bilo tiste dni ogromno. Prišlo bi bilo brez dvoma do velikih izgrediv, toda pomisliti je treba, da je v Ljubljani preko 60.000 italijanskih vojakov. Skromaj na vsakega domačina pride po eden. Ravno zato je pa treba dati mestnemu svetu toliko večje priznanje. Ni klonil, ni se vdal ne grožnjam, ne sili.

Slovenci v Ljubljani so videli v svojih kraljevih spomenikih simbol svojega jugoslovanskega prepričanja! Z odporom proti laškim zahtevam so manifestirali za Jugoslavijo. Uporabili so priliko, ki jim je bila dana, da so Lahom pokazali svojo zvestobo in ljubezen do Jugoslavije in njenih predstavnikov. In uporabili so jo izvrstno.

— Iz urada Jugosl. Inf. Centra.

Strahote v Jugoslaviji

Bern, 14. marca. — Nemški tovarnah. Urednik "Wiener list "Wiener Tagblatt", ki izhaja na Dunaju, poroča, da je sarajevska policija prejela tri-deset oseb, ki so ponoči delale sabotažo in se borile na strani četnikov, podnevi pa delali v

tozarnah. Urednik "Wiener Tagblatt"-a v uvodniku poziva k miru. V neki radijski oddaji pa je dejal, da "plačani agenti Moskve in Londona poskušajo Srbijo preplaviti s četniki, podnevi pa delali v

(JIC.)

PROGLAS

UDRUZENJA JUGOSLOVANSKIH AMERICANOV
(Union of Yugoslav Americans)

V zgodovini človeštva pridejo časi, v katerih so meseci in leta važnejši za bodočnost naroda, kakor stoletja v drugih zgodovinskih epobah. In v takih časih je odgovornost vsakega naroda in vsakega poedincea neizmerno velika. Od njih zavisi njihova lastna sodba in sodeba človeštva.

Danes doživljamo tako zgodovinsko dobo. Danes je ves svet v velikanski borbi: na eni strani svoboda in bratstvo, na drugi nacionalno suženstvo, tiranstvo, beda in teptanje vseh človeških pravic. Na strani ropa in tiranije so sile Osišca z nacizmom in fašizmom.

Na drugi strani so vsi svobodoljubni narodi. Na ti strani je v težki borbi tudi naša velika domovina—Združene Države Ameriške.

V tem boju je vsak Američan dolžan dati vse svoje moči za varstvo in zmago svoje domovine. In s tem bojem moramo biti med prvimi mi, Američani jugoslovanskega porekla. Za to imamo važne razloge.

Nas veže ne samo dolžnost napram naši domovini Ameriki, nego vsa naša zgodovina, naša tradicija in naši spomini. To nam nalagajo interesi naroda, iz katerega smo, ki vodi danes krvavo osvobodilno borbo proti našim skupnim sovražnikom. To nam veleva tradicija in spomin, ki nas vežeja z vsemi slovanskimi narodi: ti so danes pod vodstvom ruskega naroda v junaki borbi proti sovražnikom človeštva, proti sovražnikom naše domovine, velike demokratske Amerike.

Zato se mi združujemo z namenom: da na temelju teh principov združimo vse izseljene Jugoslovane: Srbe, Hrvate in Slovence; da združeni očistimo svoje vrste in dokažemo svetu, da smo vredni svoj skupni, Centralni odbor.

Vabimo i ostale brate v Združenih Državah, da potopijo svojih društev skličejo konferenco vseh krajevnih ali okrožnih organizacij in da zberemo njih skupni Centralni odbor v namen edinstvenega patriotičnega dela.

Odbor: Lazar Balić, Mary Barti, Nedjeljko Buhut, Ivan Červanka, Anton Črtnik, Anton Ivančič, Sime Juretić, Harry M. Justiz, Mato Kučer, Jozo Markov, Jovan Mušić, Danica Nikčević, Anton Simić, Mary Vidošić, Mihajlo Vukčević.

Tajniški naslov: SRDJA PRICA, 351 W. 17th St., New York City. — Tel.: CHelsea 2-8019.

Dodatek:

Ta proglas je vzprejela so-glasno ljudska skupščina v nedeljo dne 29. marca, na kateri je bilo nad tisoč ljudi. Nastopili so trije ministri jugoslovanske vlade in pa znani virtuoz Zlatko Baloković. Govorili so tudi člani odbora. Za pokritje stroškov skupščine in za nadaljno delo se je nabralo \$400. prostovoljnih prispevkov.

Bratje, New York je pokazal pot, zdaj je na vas, da mu sledite. V vsaki jugoslovanski naselbini skličite enake shode, vzprejmite ta proglas in sporočite nam. Ko bo več naselbin organizovanih, bomo sklicali veliki narodni svet, ki se bo podrobneje pečal z vsemi problemi našega naroda.

Čas je kratak, zato hitite. Le-to je minilo, odkar je padla Jugoslavija, a do danes nismo imeli nobenega večjega vzajemnega dela. In vendar je tako nujno, da delamo.

Dolgo smo čakali podobnega gibanja, misleč, da bo velika tragedija naše domovine odprla oči in glavo. A kaj smo dočakali! Tisti, ki bi imeli voditi narod, mislijo nase in na lastna korita. Iz grehov preteklosti kujejo svojo bodočnost, ne narodovo.

Narod jugoslovanski je zdrav. Devet desetlin vseh je za skupno, edinstvo in slogu. Narod ve, da je minila doba majhnega človeka, majhnega podjetja in majhnega naroda. Na Balkanu imamo pet slovanskih vej: Srbe, Hrvate, Slovence, Bolgare in Macedonce. Vsi skupaj smo in moramo biti eno. In tudi bomo, če bo odločil—narod.

Resna je nevarnost za našo nekdanjo domovino. Če narod sam ne prime v roke svoje usode, če si narod sam ne postavi temeljev svoje bodočnosti, bomo izgubili vse.

Delajte, bratje, dokler je čas. Naša domovina je sicer Amerika, a nam ne more in ne sme biti vsejedno, kako se godi tistim, s katerimi smo povezani s krvjo, tradicijo in jezikom. Ne čakajte na druge, ker drugih ni. In če so, igrajo vlogu pete kolone.

Frank Kerže.

JERRY KOPRIVSK in njegov
okrajši na ploščah
Tereština Polka
Na planincah—valček Stv. M 578
in DUQUESNE UNIVERSITY
TAMBUKICA — Mv. M 571
Za toz. cenik in cene plošč so
obrnite na: JOHN MARSICH Inc.
403 West 42nd Street, New York

STORIMO SVOJO DOLŽNOST.

Nadalje so darovali za JPO slov. sekcijo sledeči:

Po \$2.00: Anna Princ, Frank Mehle, Oulig Groceires Market John Butkovich Jr., John Kukar, Andr. Princ, Mike Gregorich, Jos. Golob, Fr. Miklich, Jos. Ahlin, Ivan Primoš, Matt. Kolar, Jos. Babnik, Fr. Jager, Jos. Zabuškovec, Peter Bradjich Joe Pechak, Fr. Stark, Joe Hachevar, Rose Skender, Mark Vodova, Fr. Skul, John Snyder Val. Maher, Jos. Muntz, Ant. Medved, Fr. Kochevar, Anton Rebol, Adolph Yenko, Ant. Novak, John Pavcehek, Fr. Javornik, John Tekavec, St. Boitz, Joe Zupančič, Ivan Gorsich, B. Kern, Frances Tomsich, Mike Grabjan.

Po \$1.50: Wm. Oulig, Frank Perme, Frances Grebene, Jos. Težak, K. Mismash, Anna Butkovich, Jos. Gornik John Zupančič.

Po \$1.25: Zupančič, Andrew Zupančič.

Po \$1.00: Geo. Rawhigh, Rose Adamich, Mayr Godec, Katt Knop, Kluzna Grisham Joseph Fr. John Jannik St. Mary Božič, John Starašnich, E. Carlson, Frances Krepena, P. Perše, Angela Grebene, Josephine G Angela Grebene, Fr. Bigro, Josephine Glavčič, Ant. Glach, A. Knafle, St. Šajn, Mary Zupančič, Ant. Delac, Barbara Karlinger, Albert Evans, James Stupnik Jr., Anna Škof, Angela Kenik, Lud. Princ, Mary Hren, John Papiš, Mary Perše, Peter Oulig Jr., Karl Mežnar, J. Sterk, Joe Grahek, Josephine Butnjak, Louis Zobeck, Joe Menden, Frances Gregorich, Fr. Petkovšek, Mary Kogovšek Jenny Ogulin, Fr. Blatnik, L. Piskerhio, Rose Egan, Amelia Kiochevar, Mary Zupančič, Jos. Bengles, John Perko, And. Tron tel. Fr. Garvas, Joe Pele, Frances Hribar, Louis Kastelic, Joe Kral, Fred Sterie, John Kerpe, Jack Papiš, Fr. Jordan, Louis Lesar, Jenny Simonich, Mary Kolbezen, James Papiš, Anna Stuzinski Jack Novak, Frances Pavčič, Ant. Golob Sr. A. Golob Jr. Mary Mismash, Joe Znidarič, Mary Babnik, Anna Petkovšek Rose Bambich Joe, Mehle, Mary Papiš, John Prijatelj, Nick Mihalec, John Petek Viktor Plut, Jos. Godec, J. Papiš Sr., Jos. O'Brien, Mary France, Frances Boltezar, J. Videc, Mary Janzel, L. Raspet, James Stupnik Sr. Antonia Zupančič, John Henigsmen, Fr. Constance, Ed. Mensinger, J. Merhar, John Grahek Sr. John Grahek Jr., John Pavlin, John Klanchar, John Rebo, Alojzija Jalovec, John Oražem, Jos. Pograje, Jos. Bratina, Ant. Preslesnik, Mary Hren, Frances Star, Katt Gersich, Louis Oražem, Anton Gradishar, Oskar Gorshe, John Petric, Jos. Kochevar, John Gruden, P. Rus.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

KUPUJTE

UNITED STATES SAVINGS BONDS in STAMPS

Peter Zgaga

PISMO IZ BOLNIŠNICE

Bolničarke in zdravniki

Bolničarke nosijo belo platneno, nekoliko preko kolien segajočo uniformo, ki sicer očituje lepoto mladostnega stasa, nikakor pa ne poudarja posameznih telesnih oblik. Na glavi ima bolničarka belo platneno čepico s črnimi naslavi, kateri označujejo službena leta. Po tem se razlikuje od mladih zdravnic, katere so razoglavle.

Bolničarke po nekaterih katoliških zavodih so redovnice (usmiljenke), oblečene v črno ali rjavo raševino. Ob strani nosijo rožni venec, po prsih imajo pa vsepolno svetinje in križce.

Z vnanjim svetom so ob nastopu težavne službe prekinile vse stike ter se posvečajo izključno le molitvi in negi bolnikov.

Zamojcel je naposled vseeno, kdo mi streže, toda že vsaj za zdaj raje vidim poleg sebe zdravnika, naravno—rdečelično, mlado in življenja prekipelavo dekle, kot pa mrko usmiljenko, ki bi me ob vsakem svojem koraku in kretnji z rožljanjem svetinje in rožnega venca opozarjala na življenjske onkraj groba.

O zdravnikih ne vem dosti povedati; ker imam izza sprejema v ta zavod samo z enim opravka.

V vsaki bolnišnici je stalno nameščenih nekaj doštudiranih mladih zdravnikov in zdravnic, ki se praktično uče tistega, česar so se v šolah teoretično učili.

Hrano in stanovanje imajo v zavodu ter dobe na mesec nekaj dolarjev, kar je komaj za toban.

Njihov poglavitni opravek je vožnja na ambulanca, da nudijo ponesrečencu kar na mestu nesreče prvo pomoč.

V bolnišnici so zaposleni v laboratoriju, čistijo in obvezujejo rane ter odmerjajo važna zdravila, k i bi pomenila smrt za bolnika, če bi ne bila do sto-

tinke grama natančno odmerjena.

Med mladimi zdravnicami imamo tudi neko Kitajko ali Malajko, o kateri govorijo, da je dekle čudovitih zmognosti.

Sicer so pa zdravnice po večini Židovke—begunke iz bivše Avstrije in Nemčije, ki za silo lomijo angleščino, dočim bi za ves svet nemške besede javno ne spregovorile.

Bolnišnica ima najetih tudi nekaj starejših, izkušenejših zdravnikov, ki vrše odgovornejša dela, kot naprimer manjšše operacije ter ugotavljajo značaj in vrsto bolezni.

Za nevarne operacije je pa zavod v zvezi z vnanjimi, splošno znanimi specialisti.

Za vsak, še tako zagoneten slučaj preskribo uprava strokovnjaka. Če ga ne dobi v New Yorku, pač piše drugam ponj. Stroški ne pridejo pri tem v poštev.

Najbolje so seveda plačani sloviti kirurgi, ki znajo za svoje mojstersko delo bolnikom, kateri imajo kaj prida pod palcem, tudi primerno računati.

Operacije v notranjosti lo-banje se kirurg ne bo lotil iz-pod nekaj tisoč dolarjev.)

Za zdravnika in dobrega kirurga mora biti človek pač že rojen. Spretnosti, naglici in prisotnosti duha se ni mogoče kar tako mimogrede naučiti.

Njegova roka mora biti nad-ve sigurna. Pri operaciji ne sme napraviti nobene brezpo-trebne kretnje.

Za najboljšega ameriškega kirurga velja dr. Carrell, čigar službo si je zajamčil Rocke-fellerjev Institut.

Dr. Carrell je baje zmožen napraviti v navaden cigaretni papirček s tenko svilo do šest-sto šivov, ne da bi papirček kolikoli raztrgal. Znan je tudi po naslednjem eksperimentu: s palcem in kazalcem prime svilen nit, vtakne prsta v dva inča široko odprtino ter napravi na niti vozeli.

Poskušajte, boste videli, če vam bo uspelo. Meni ni, in do-slej še nikomur, kateremu sem to povedal, tudi ne.

Marsikdo je gotovo radoveden, če se med zdravniki in za-peljivimi bolničarkami kdaj vname kakšno ljubavno raz-merje.

Povprečni človek bi rekel, da se, ker prežive toliko časa sku-paj ter s o v gotovem pogledu drug od drugega odvisni.

Na to vprašanje mi je precej točno odgovorila neka tu roje-na slovenska bolničarka iz gor-njega dela newyorške države, ki je zdaj že dve leti supervi-zorica v veliki bolnišnici v San Franciscu.

Rekla mi je namreč:

— Vsak zdravnik, mlad ali star, poročen ali samski lahko ujame katerokoli bolničarko v svoje mreže, dočim mora imeti bolničarka izredne telesne ali duševne lastnosti ter mora ra-biti vso svojo vztrajnost in tr-dno voljo, predno zdravnika dobi.

S tem zaključujem svoj skrajno nepopoln opis bolnišni-ce, ljudi, ki so v nji, in razmer.

Omejil sem se veščidel je na našo bolnišnico, kajti kako je drugod, ne vem in vsled tega tudi opisovati ne morem.

Jutri in pojutrišnjem bom objavil še dva nadvse zanimiva slučaja, ki sem jima bil priča. Lahko bi jih objavil na sto-tine, pa se mi zdi, da bi s tem prijatelje, ki redno berejo mo-jo kolono, preveč utrudil in dolgočasil.

(Dalje prihodnjic.)

Note

za
PIANO-
HARMONIKO
ali
KLAVIR

BREEZE OF SPRING

TIME OF BLOSSOM (Cretal Gas)

SLOVENSKI FANTJE

VSE BOM PRODALA

SLOVENIAN DANCE

VANDA POLKA

FO JEZEBO

K O L O

OHIO VALLEY

SYLVIA POLKA

TAM NA VRTNI GREDI

MARIBOR WALTZ

SPAVAJ MILKA MOJA

ORPHAN WALTZ

DERLENA VRTU

OJ, MARIČKA, PEGLJAJ

ŽIDANA MARELA (polka)

VESELI BRATCI (mazurka)

BARČICA

MLADI KAPETANE

KO PTIČICA TA MALA

ZVEDELE SEM NEKAJ

PODI Z MENOJ

DOL S PLANINE

GREMO NA ŠTAJERSKO

ŠTAJERSKI

HAPPY POLKA

ČE NA TUJEM

35 centov komad

3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Pa 25c komad: Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIAN PUBLISHING CO.

216 West 18th St., New York

P. Rode,
Worcester, N.

Kakor plaz...

ZGODOVINSKI ROMAN. 83

Toni Hfer je s sočastvom zrl na težko borbo, ki se je razvijala v duši njegovega gospodarja. Tako dobro je poznal njegovo bistvo, da je uganil grofove misli. Bolelo ga je, da je hotel grof v svoji zvestobi do padlega cesarja zaigrati svojo zadnjo ljubzensko srečo. Kako rad bi imel mlado, lepo baroneso, da bi postala soproga njegovega gospodarja! In ako je usoda odločila drugače? Toni je bil že navajen resignacije. Avto je dirjal naprej brez prestanka. Na Dunaju se je presedel grof na vlak in se odpravil proti jugu. Njegova pot ga je vodila v Švico.

Tu je čakal nanj cesar Karel. Veselo ga je pozdravil. "Z največjo nestrpnostjo sem čakal na vas, grof Wolkenstein. Poročila, ki sem jih dobil, mi pravijo, da se je vaš najet popolnoma posrečil. Nadejam se, da mi prinašate prijetna poročila."

Radosno cesarjevo razpoloženje je silna ganilo grofa: "Velicanstvo, ne morem zamolčati, da smatram madžarski državni upravitelj Horthy čas za neugoden, da bi se izvršile priprave za povratak vašega velicanstva na Madžarsko. Razpoloženje madžarskega naroda ni naklonjeno vzpostavitvi habsburške dinastije. Madžari hočejo sicer pridržati monarhijo, hočejo pa za vladarja tujega kneza. Imenujejo se kandidati, katerih izvolitev bi obvarovala Madžarsko pred novimi političnimi zapletitjaji. Med temi kandidati sta na prvem mestu vojvoda Teck in princ Ciril bolgarski."

Karel je nevrno zrl grofu v oči. "Saj sem vendar jaz maziljen in kronani kralj Ogrski! Meni so prisegli zvestobo! Dokler živim, si ne morejo izbrati drugega kralja!"

Wolkenstein je molče poslušal te besede. Smilil se mu je nesrečni vladar, ki so ga varale zadnje nade. Karel je dejal: "Horthy ima vendar vse vojaštvo v svojih rokah. Ako on hoče, me lahko zopet pod zaščito orožja posadi na prestol."

"Gotovo velicanstvo, samo ako hoče, toda bojim se, da tega neče storiti! Njegova častihlepnost stremi višje, kakor po slavi, da bi bil rešitelj propadlega kraljestva."

"Ako Horthyja spomnim na to, kako sem mu bil naklonjen in kako sem ga odlikoval, mi ne bo nehal čestiti."

"Pod pretezo notranjepolitičnih razmer in odpora antantnih držav, da bi se zopet na Madžarskem vzpostavila habsburška dinastija, bo on to odklonil. S svojega mesta se umakne le, ako bo k temu prisiljen."

"Francija ne bo ugovarjala moji vrnitvi na Ogrsko. Anglija in Italija morda, toda tudi ti dve državi se sprijaznita z izvršenim dejstvom in ne pošljejo v boj niti enega vojščaka. Svoje sosedne države bi lahko grozile z vpadom in vojno, toda s temi bom že sam — obračunal."

Wolkenstein seveda ni soglašal s cesarjevim mnenjem. "Bojim se velicanstvo, da bo antanta vendarle ugovarjala in s tem dala madžarski vladi dobrodošlo pretezo, da odstavi Habsburžane in da sprejme to določbo tudi v ustavo. Priznavam, da bi se antanta ob koncu koncev vendarle sprijaznila z izvršenimi dejstvi ter priznala vašo vzpostavitev, toda ta restavracija bi se mogla izvršiti samo zohoroženo silo proti Horthyjevemu vojaškemu oporu."

"Ogrski vojski se ne bodo borili proti svojemu kralju."

"Ogrska zgodovina je polna vstaj in uporov proti kralju. Uporniki so postali narodni junaki. Horthy sledi samo narodnim tradicijam, ako se upre svojemu kralju."

Wolkensteinova miselnost je bila po močeno vplivala na cesarja Karla.

"Ali naj pozovem narod na borbo proti usurpatorjem? Ali naj apeliram na zvestobo Ogrske kot potomce Marije Terezije?"

"Nič ne bi pomagalo. Vidim samo en izhod, velicanstvo. Denar vse premore. Kupi vojske, državnike, topove in parlamentarce. Z denarjem si upam poklicati v življenje pokret, ki bo postal nevaren Horthyju in ga prisilil, da ustreže želji vašega velicanstva."

"Denar!" cesar se je pikro nasmešnil.

"Prosim vas, dragi grof, govorite o drugih stvareh! Uman-

zan posel je to, grof, ako se človek bavi z denarjem. Mene so ukradli, oslepili, a se nisem mogel tega obvarovati. Zato mi je uganka, kje bi naj dobil denar, da bi zbral na Ogrskem svoje pristane. Ze sedaj stojim skoraj pred polomom."

"Velicanstvo, moja lastna sredstva so preneznatna, sicer bi z radostjo žrtvoval vse svoje imetje vašim namenom. Kljub temu pa moramo iznajti ta sredstva."

Cesar se je zamislil.

"Morda pojde. Zdi se mi, da ste s svojim predlogom zadeli pravo. O stvari spregovorim še s cesarico. Med tem ste moj gost. Ne morem vam nuditi mnogo, kar pa imam vam nudim z vsega sra."

Karel se napotil k svoji soprogi. Zita je sedela sredi svojih otrok. Nepriznani vstop cesarjev jo je presenetil in prestrašil.

"Kaj pa ti je, ali imaš slabe vesti?" ga je vprašala.

Z negotovim glasom ji je odgovoril:

"Grof Wolkenstein je prispel, Zita."

Nagubancila je čelo. Grof ni spadal med njene ljubljence. Često se je morala zelo truditi, da je pobila njegove nasvete v cesarjevih ukrepih.

"Kakšne vesti je prinesel?"

Cesar je iskal prikladen izraz, ki bi zmanjšal učinek Wolkensteinovih vesti. Zita je nestrpnost ponovila vprašanje.

"Grof pravi da so izgledi za moj povratak na Madžarsko skrajno neugodni. Horthy ima v rokah državno krinilo in je hoče tudi obdržati."

Cesarica je jedva udušila italijansko psovko, ki ji je prišla na jezik in je veljala madžarskemu državnemu upravitelju. "Kaj Horthy se drzne si prisvajati prestol svojega gospodarja?"

Cesar Karel je skomizgnil z ramami.

"Ne vem, Wolkenstein je pač tega mnenja, jaz pa tega ne morem verjeti."

(Nadaljevanje.)

Iz slovenskih naselbin

VOŠČILO IN DRUGO (Nadaljevanje s 3. str.)

nilo nekaj za tiste, ki imajo v je vreden naslova, katerega oskrbi kuhinjo, vsaj v dnevih, tu je šele podarila v izgnan-

ko so prireditve, da zamorejo v pravem času pripraviti gor- ka jedila. Točko je človeku sedeti za baro, ko mu nenadno udari v ncs iz kuhinje duh po golašu. ko pa pridem v kuhinjo, da si ga prvoščim porejijo, mi pa pravi kuhar: "Moraš počakati še eno uro, raje malo več; ni smo imeli prej časa, ker smo morali opravljati druga dela." Ne briga me, kakšna dela vodstvo doma naloži svojim usluž- bencom, glavno mi je postrež- ba. Ako si hočem med pre- sledkoma prvoščiti par porej- takega gulaša kakor ga sedaj napravijo v tej kuhinji, mi ven- dar ne more nobeden očitati, da sem požeruh.

Saj že zdrava pamet razode- va, da človek ne more dve ali tri ure ulivati v se žganje brez podlage, ko misli, da ga drži v ravnotežju.

Da se to tiče samo mene, ne bi zapisal tega, ker sem v veli- kih ozirih posebnost. Vseeno sem pa slisal resnične pritožbe tudi od drugih, in celo od na- ših bratov Sbov in Hrvatov, ki so posetili to prireditve.

Na tej prireditvi se je pri- petil zopet še drugi nedosta- tek. Kakor sem zvedel, bi mo- ralo vodstvo "Doma" preskr- beti godbo za ples po končani predstavi, oziroma končanem društvenem programu. Resni- ca je, da je bil to pot program nekoliko krajši, kakor po na- vadi. Vendar pa ne za celo uro in pol.

Ker po končanem programu ni bilo nobenega godbenika od nikoder, je za nekaj časa zgle- dalo, da pijemo sedmimo. Po- leg tega, da nisem "Slovanov", član, me je navdajala skrb, da bo splošnji polom in to še radi tega, ker sem vedel, da jav- nost v splošnem ne ve za ta vzrok. K sreči se je na tej pri- reditvi naš mladi umetnik na harmoniko, katerega sem že prej omenil kot člana progra- ma, Charles Penko, ki je z ne- katerimi mladimi sovostniki organiziral celi "orkester" pod čegar melodijo se je uživa- lo vse, in nismo pogrešali or- kester.

Upam, da vodstvo "Doma" ne dela z namenom takih tež- koč nekaterim našim ustano- vami, ker društvene prireditve v sedanjem času niso strankar- skega pomena, pač pa v vseh ozirih odločujoče pred veliko ameriško javnostjo za obstoj naše zaslužene domovine Ju- goslavije in nas samih.

Kakor sem čital v članku Primorske Slovenke v št. 76. "Glas Naroda" prirediti kulturno društvo Oetnik svojo prire- ditev v pomoč organiziranemu odporu, proti zasluženi nam- še zemlje in našega naroda, koncertno prireditve v nedeljo 26. aprila v Audubon Hall, W. 166th Street, N. Y. C.

Resnica je, da mi Slovenci nismo navajeni iskati prostora za razvedrilo v tem delu mesta. Ker se pa ne gre samo za raz- vedrilo, pač pa za resno stvar pomagati tistim, ki jih je us- da tako zanesla, da so v de- janskem stiku s smrtnim so- vražnikom našega naroda, ki nas hoče dobesedno uničiti, in oropati našo rojstno zemljo, našo kulturo in jezik, zato ape- liram na vse tiste, ki nosijo v sebi čut ljubzni do svoje do- movine in matere, da se potru- dijo, da najdejo ta prostor in se vdeležijo te prireditve.

Zdi se mi, da vstanova ni strankarska, pač pa da sloni na temelju resnične narodne pod- lage, ki ima edini namen poma- gati generalu Mihajloviču, prej- njemu jugoslovanskemu stot- ničnik, za katerega jugoslovans- ka vlada preje ni vedela, da

je vreden naslova, katerega oskrbi kuhinjo, vsaj v dnevih, tu je šele podarila v izgnan-

stvu. Pred menoj leži njegova sli- ka, katero je priobčila 17. apr. "New York Post". Po njego- vi obleki izprevidim, da nje- govi stotisočeri pristaja in so- mišljeniki, med katerimi je brez dvoma dosti Slovencev, ki jih je nemški barbarizem po- gnal v daljino Srbijo, ali pa, ki so prostovoljno zapustili iz na- rodnega sočutja svoje domove in se pridružili njemu, niso bolj opremljeni, kakor je on.

V tej grozni vojni, ki nima primerov v zgodovini, je nemški vojni setroj napravil že veliko čudežev. To čudo je pa zasen- čil general Mihajlovič, ki bo brez dvoma prizadejal smrtne udarce sovražniku do prihod- nje zime. Do tistega časa je pa naša sveta dolžnost, da ob- lečemo njega, kakor njegove domoljube v topli kožah, seve- da po naši moči, da bodo v po- ložaju zavdajati smrtne udar- ce strupeni kači za vrat, med tem ko jo bo matuška Rusija bila v obraz.

Zato še enkrat povdarim, da mi Slovenci se v takih slučajih ne smemo preveč izolirati, ker je možno, da nam bo enkrat v veliko škodo. Zato naj vsak tisti ki je pri volji Hitlerju pljunuti v njegov satanski ob- raz, poseti to prireditve, kate- re čisti dobiček je namenjen za tiste, ki se z nadčloveškim od- porom borijo in žrtvujejo svo- je življenje za pravice in svo- bodo slovenskega naroda.

F. R. V.

LIST MU JE VSEČ.

Tukaj vam pošiljam enolet- no naročnino za "Glas Naroda". List mi zelo ugaja, ker zvem dosti novic iz Amerike in Ev- rope in sploh iz celega sveta. Želim, da bi se Mr. John Ter- ček kmalu pozdravil, da bi zo- pet kaj našega pisal.

S spoštovanjem in pozdra- vom, vaš dolgoletni naročnik John Shumrar, Rneton, Wash.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

ZAOLJUBA AMERIŠKIH SLOVANOV.

(V spomin Vseslovanskemu Kongresu v Detroitu.)

Done zdaj naša sra ko zvonovi Slovenskega nam marša zvoki kri netijo.

Mi nismo sami. Ker pod zastavo zvezdno stoji nas složnih petnajst milijonov.

Tu pred očmi vesoljnega sveta stojimo ko pradejve v naši Pragi so leta osem in štiridesetega stali tako kot večerji vi, pregnani bratje ste stali v Moskvi starodavni.

Zato poslušajte naš glas, ko od obrežij Velikih Jezer prek širnih morij tja k vam valuje; poslušajte vi vsi, ki pod krvavim svodom zemljo slovansko širno branite junaško čujte mesta nekdanj slavna danes poteptana; čujte kraj, kjer se stekle zibke naše in še prej zibelke pračotetov, čujte ljudstva, zdaj na križ razpeta; Vi niste sami!

K številu onih na poljanah bojnih prišeste naših petnajst milijonov. Stotisoče prišeste rok žuljavih, ki zemlji premog, rudo trgajo iz nedrij; stotisoče prišeste rok obžganih ki vlivajo jeklene plošče v jeklni neznosnem žaru; prišeste skrčene pesti, plamene, ki v sreči nam gorijo in čujte našo sveto zaobljubo:

Spiro vaših žrtve neizmennih spričo vaših muk, trpljenja i pri nas so vse ograje padle in sovražstva stara so čez noč splahnela. Zdj misel velika nas nerazdružno spaja. Zdj Stanišlav Struzynski in Sergej Kotupkin in Vaclav Novak, Andrej Blaško stoji v tisti vrsti, dihaajo z enim dihom. Zdj Bogdan Petrovič in Mate Ralič, Goluhov Panč in Jože Močnik s pesnjavo drug drugega bodirjo. Zdj vsi obenem moč svo svojo zbirajo v misicah nabreklih;

Dobri Atlas je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOvem Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MO- RETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

ZBIRKA NANOVO IN LEPO TISKANIH ZEMLJEVIDOV V 7 BARVAH, KAŽE SVET, KAKORŠEN JE DANES IN VAM PO- MAGA RAZUMETI ZGODOVINSKO VA ŽNO DELOVANJE DIKTATORSKIH IN DEMOKRATSKIH DRŽAV

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel, provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v pol- nih barvah, vsega skupaj 56; ce- la vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

VSEBINA ATLASA

Zemljepisni svetovni odbor je izbral izmed več tisoč slik samo najboljše barvane slike— ta zbirka je tako popolna, da je za vsakega ne- obhodno potrebna tekoma vojne in po vojni.

Vključeni so naslednji zemljevidi: — svet, Evropa (danes), osrednja Evropa (ob izbru- hu vojne), Angleško otočje, Francija, Nem- čija, Italija, Švica, Holandska, Belgija, Šved- ska, Norveška, Danska, Unija sovjetskih socia- lističnih republik, Bolgarska, Rumunska, Jugo- slavija, Grška, Albanija, Azija, Turčija, Sirija, Lebnon, Arabija, Vzhodno Indijsko otočje in Malajski polotok, Indija, Burma, Kitajska, Ja- ponska, Pacifič Južna Amerika (severni del), Južna Amerika (južni del), Afrika, Severna Amerika, Kanada Združene države, Mehika, O- srednja Amerika in Zapadna Indija.

S A M O

35 centov

48 VELIKIH STRANI NOVA IZDAJA

Naročite ga še danes!

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

zljaj vsi obenem silneje ko kdaj prej zadirajo kramp v stene; zljaj vsi obenem bremena težka radostno dvigujejo telesa v silnem žaru plavčev palijo, samo da bi čimprej orožje silno vam prišlo v roke, vam, junaškim bratom, ki pred očmi vesoljnega sveta moč uničujete hord satanskih; zavoljo novega človeka zavoljo darov zemlje še nerazdanih bodočnosti svetlejšje, radostnejše prelivete kri v potokih.

Zato done nam sra ko zvonovi zato Slovanskega nam marša zvoki zljaj kri razvnamajo Vi niste sami. Stoji za vami i dežela naša silna, stojimo mi za vami — krvi vaše kri — stoji za vami vse zastave naše in složnih nas petnajst milijonov.

EMILIAN GLOCAR, prevel iz srbskega Ivan Jontez.

Jugoslovanski visokošolci v Angliji

London, 21. aprila (radio JIC) — Na univerzi v Bir- minghamu je bil danes zaunji dan zborovanja Narodne zve- ze visokošolcev, ki so se ga u- deležili tudi predstavniki za- vezniških držav. Visokošolci iz Jugoslavije, Poljske in Češko- slovaške so podali pred 1500 prisotnimi visokošolci sledečo izjavo:

"Mi, visokošolci iz Jugosla- vije, Češkoslovaške in Poljske, zbrani na zborovanju v Bir- minghamu kot predstavniki miselnosti naših tovarišev iz- ražamo svojo željo za medna- rodno sodelovanje in medse- bojno vzajemnost v času voj- ne in po vojni."

Zborovanje je trajalo štiri dni. Razen ostalih je govoril tudi prof. Baldan v govoru z naslovom "Odgovor fašizmu." Poudaril je pomen mladinske- ga gibanja in zaklical visoko- šolcem, naj ne nasedajo proti- ruski propagandi, temveč se nauče od Rusov tega, kar je dobro.